Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/phddLingKul-J/22
Názov predmetu	lingvokulturológia
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (prednášajúci), prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (hodnotiaci), doc. Mgr. Olga Iermachkova, PhD. (garant predmetu), prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (garant predmetu), doc. PhDr. Lukáš Gajarský, PhD. (garant predmetu)

Podmienky na absolvovanie predmetu

– aktívna účasť na výučbe; – samoštúdium; – obhajoba referátu.

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi/študentke umožní: 1. Vedomosti: - získať teoretické vedomosti z oblasti lingvokulturológie ako vedy o interakcii jazyka a kultúry, ktorá má za cieľ skúmať mentalitu ľudí a ich kultúrny habitus prostredníctvom jazyka; - oboznámiť sa s pojmami ako lingvokulturéma, logoepistéma, kultúrne konotácie, symboly, modely a stereotypy, ako aj so spôsobmi ich jazykového vyjadrenia; - zvýšiť si úroveň všeobecných kulturologických a lingvistických vedomostí. 2. Zručnosti: - vedieť analyzovať idiómy, príslovia, metafory a symboly ako cenný zdroj informácií o kultúre a mentalite rôznych národov; - vedieť určiť špecifiká jazykového obrazu sveta v ruskom a slovenskom jazyku. 3. Profesijné kompetencie: - byť schopným/schopnou flexibilne aplikovať získané poznatky a zručnosti vo svojej budúcej vedeckej, pedagogickej, prekladateľskej a tlmočníckej praxi. 4. Prenositeľné kompetencie - prepájať oblasť kultúry s lingvistikou a vice versa; - zlepšiť si komunikačné schopnosti; - skvalitniť si prezentačné schopnosti.

Stručná osnova predmetu

13. Teoretické východiská lingvokulturológie. 14. Lingvokulturologická metodológia. 15. Podstata antropocentrickej paradigmy výskumu a miesto lingvokulturológie v rámci tejto paradigmy. 16. Úlohy a ciele lingvokulturológie. Objekt a predmet výskumu v lingvokulturológii. 17. Kultúrne konotácie ako exponent kultúry v jazykovom znaku. 18. Vzájomná súvislosť medzi jazykom a kultúrou. 19. Lingvokultúrny aspekt ruskej frazeológie. 20. Metafora v prezentácii kultúry. 21. Porovnávanie v lingvokultúrnom aspekte. 22. Symbol a stereotyp ako kultúrne javy. 23. Obraz človeka v kultúre a v jazyku. 24. Aplikované aspekty lingvokulturológie.

Odporúčaná literatúra

Alefirenko, N.F.: Lingvokuľturologija: cennostno-smyslovoje prostranstvo jazyka: učeb. posobije. Flinta: Nauka, Moskva, 2010. 224 s. Gajarský, L. – Bekasova, J.: Russko-slovackije paralleli: obščeje v raznoobrazii. In: Voprosy sovremennoj filologii v kontekste vzaimodejstvija jazykov i kuľtur : sbornik statej. Orenburg :

Izdateľstvo OGPU, 2019. ISBN 978-5-85859-692-9, s. 24-29. Gajarský, L.: Koncept "tolerantnosť" v russkoj i slovackoj jazykovych kartinach mira. In: Acta Rossica Tyrnaviensis III : zborník štúdií Katedry rusistiky Filozofickej fakulty Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2018. - ISBN 978-80-263-1414-1, s. 47-57. Gajarský, L.: The image of a family in Russian and Slovak paremiological funds: (Linguo-cultural aspect). 1. vyd. - Brno : Tribun EU, 2021. 73 s. ISBN 978-80-263-1649-7. Chrolenko, A.T.: Osnovy lingvokuľturologii. Učebnoje posobije. Moskva: Flinta, 2009. 184 s. ISBN 978-5-89349-681-9. Iermachkova, O.: Realii Rossii: Časť 1. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2021. 109 s. ISBN 978-80-263-1642-8. Korina, N. i kol.: Jazykovaja kartina mira i kognitivnyje prioritety jazyka. Nitra: UKF, 2014. 204 s. ISBN 978-80-558-0702-7. Maslova, V.A.: Lingvokuľturologija. Moskva: Akademija. 2004. ISBN 5-7695-2071-X. Prochorov, Ju.E. - Sternin, I.A.: Russkije: kommunikativnoje povedenije. Moskva: Flinta-Nauka, 2006.ISBN 5-89349-812-7. Sergejeva, A.V.: Russkije: stereotipy povedenija, tradicii, mentaľnosť. Moskva: Flinta-Nauka, 2012. ISBN 978-5-89349-626-0. Tyshchenko, O.V.: Formulations of wishes in the traditional Russian folklore and in the internet communication. In: Current issues of the Russian language teaching 14. Brno : Masarykova univerzita, 2020. ISBN 978-80-210-9781-0 (online), s. 190-200. Tyshchenko, O.V.: Obrjadova semantika u slovjanskomu movnomu prostori. Kyjev : Kiivskij deržavnij lingvističnij universitet, 2000. 236 s. ISBN 966-638-035-8. Tyshchenko, O.V.: The Linguistic and Cultural Image of Weaving craft in Paroemias and Phrasemes (East and West Slavic Context). In: Slavica Slovaca. ISSN 0037-6787, Roč. 55, č. 2 (2020), s. 238-256. Vorobjov, V.V.: Lingvokuľturologija: Monografija. M.: RUDN, 2008. 336 s. ISBN: 978-5-209-02717-1. Zinovieva, E.I. – Jurkov, E.E.: Lingvokuľturologija: teorija i praktika. Sankt-Peterburg: MIRS. - 2009. ISBN 978-5-91395-043-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 126 hodín